

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І.МЕЧНИКОВА

Кафедра теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор за науково-педагогічної роботи

Хмарський В.М.

« 3 » вересня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вербальна та невербальна реалізація оцінки в художньому дискурсі

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Факультет романо-германської філології

Робоча програма складена на основі навчальної програми з дисципліни «Вербальна та невербальна реалізація оцінки в художньому дискурсі»

Розробник: Бігунова Н.О., д. філол. н, професор, завідувач кафедри іноземних мов гуманітарних факультетів

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теоретичної та практичної фонетики англійської мови
Протокол № 1 від «28» серпня 2020р.

Завідувач кафедри (Кравченко Н.О.)

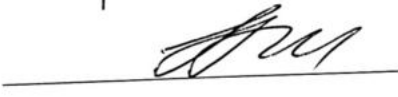
Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від «31» серпня 2020 р.

Голова НМК (Телецька Т.В.)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від «28» серпня 2021р.

Завідувач кафедри ()

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від «25» серпня 2022р.

Завідувач кафедри ()

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни			
		денна форма навчання	заочна форма навчання		
Загальна кількість: кредитів – 3/ 3 годин – 90 / 90 залікових модулів – 1/1 змістових модулів – 1 /1	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки	Вибіркова			
	Спеціальність: 035 Філологія				
	Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська	Рік підготовки:			
		1-й	1-й		
	Семестр				
	1-й	1-й			
	Лекції				
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	16 год.	6 год.		
		Практичні			
	14	2			
	Самостійна робота				
	60 год.	82 год.			
		Форма підсумкового контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Вербальна та невербальна реалізація оцінки в художньому дискурсі» є вибірковою дисципліною циклу гуманітарної та професійної підготовки. Дана програма становить собою лекційний курс для засвоєння механізмів вербалізації оцінки та ґрунтується на знаннях, які здобувачі отримують під час вивчення дисципліни «Невербальна семіотика комунікації». У пропонованому курсі обговорюється реалізація категорії оцінки в мовленні та її прагматична релевантність. Оцінка, традиційно уналежнювана до категорії логіки, наразі починає розглядатися як фактор, що формує семантику мовних одиниць і прагматику їхнього мовленнєвого використання. Оцінці відводиться статус універсальної когнітивної категорії, що просякає всі сфери людського буття і мислення.

Основною метою дисципліни «Вербальна та невербальна реалізація оцінки в художньому дискурсі» є формування інтегральної, загальних та фахових компетентностей у здобувачів, формування академічних навичок, необхідних для наукової діяльності та у подальшому навчанні в аспірантурі.

Основна мета обумовлює вирішення наступних завдань: 1) поглиблення, узагальнення та систематизація теоретичних знань здобувачів з

комунікативної лінгвістики; 2) аналіз оцінки з позицій логіко-прагматичної теорії комунікації, теорії мовленнєвих актів та невербальної семіотики; 3) визначення змісту семантичної категорії оцінки в дослідницьких парадигмах комунікативної лінгвістики, прагмалінгвістики та теорії комунікації; 4) засвоєння вербальних та невербальних особливостей висловлень оцінки в англomовному художньому мовленні.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, перекладу, методики викладання іноземних мов і зарубіжної літератури в закладах вищої освіти в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК03. Здатність до пошуку, опрацювання та критичного аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні компетентності (СК):

СК02. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

СК03. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

СК04. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

СК07. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

Програмні результати навчання (ПР).

ПР 08. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Лінгвістичні риси оцінних висловлювань в художньому дискурсі.

Тема 1. Оцінка як семантична категорія.

Тема 2. Лексичні засоби вираження оцінки в художньому дискурсі.

Тема 3. Граматичні засоби вираження оцінки в художньому дискурсі.

Тема 4. Стилiстичні засоби вираження оцінки в художньому дискурсі.

Тема 5. Комунікативні функції засобів невербаліки.

Тема 6. Невербальні засоби вираження оцінки в художньому літературному дискурсі.

Тема 7. Невербальні засоби вираження оцінки в художньому кінодискурсі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього го	у тому числі			
		л	п	лаб	сам. роб		л	п	лаб	сам.роб
Змістовний модуль 1. Лінгвістичні риси оцінних висловлювань в художньому дискурсі.										
Тема 1. Оцінка як семантична категорія.	20	4			16	22	2			20
Тема 2. Лексичні засоби вираження оцінки в художньому дискурсі.	10	2	2		6	8				8
Тема 3. Граматичні засоби вираження оцінки в художньому дискурсі.	10	2	2		6	8				8
Тема 4. Стилiстичні засоби вираження оцінки в художньому дискурсі.	10	2	2		6	8				8
Тема 5. Комунікативні функції засобів невербаліки.	10	2			8	20				20
Тема 6. Невербальні засоби вираження оцінки в художньому літературному дискурсі.	18	2	2		14	14	2	2		10
Тема 7. Невербальні засоби вираження оцінки в художньому кінодискурсі.	12	2	6		4	10	2			8
Разом за змістовим модулем 1	90	16	14	-	60	90	6	2	-	82

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Приклади та інтерпретація лексичних засобів вираження оцінки в англomовному романі за вибором здобувача. Доповідь (тема 2)	2	2
2	Приклади та інтерпретація граматичних засобів вираження оцінки в англomовному романі за вибором здобувача. Доповідь (тема 3)	2	
3	Приклади та інтерпретація стилістичних засобів вираження оцінки в англomовному романі за вибором здобувача. Доповідь (тема 4)	2	
4	Приклади та інтерпретація невербальних засобів вираження оцінки в англomовному романі за вибором здобувача. Доповідь (тема 6)	2	
5	Приклади та інтерпретація невербальних засобів вираження оцінки в англomовному романі за вибором здобувача. Презентація (тема 7)	6	
Усього		14	2

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/види завдань	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Тема 1. Структура оцінки. Реферат	16	20
2	Тема 2. Оцінна лексика. Конспект	6	8
3	Тема 3. Прагматичний аспект ступеней порівняння прикметників оцінної семантики. Доповідь	6	8
4	Тема 4. Мовні засоби інтенсифікації оцінки. Конспект	6	8
5	Тема 5. Основні засади паралінгвістики. Реферат	8	20
6	Тема 6. Мовленнєві функції паралінгвальних засобів. Конспект	14	10
7	Тема 7. Визначення та особливості кінодискурсу. Конспект	4	8
Усього		60	82

9. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання навчальним планом не передбачено.

10. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни застосовуються наступні методи:

словесні: лекція, дискусія, доповідь, обговорення доповідей;

наочні: мультимедійні презентації;

практичні: практичне дослідження власного фактичного матеріалу з презентацією результатів, виконання самостійних завдань.

11. Методи контролю

Усне опитування, оцінювання завдань самостійної роботи, оцінювання доповідей, рефератів та презентацій.

Контроль засвоєння змісту курсу здійснюється наступним чином:

1) поточний контроль: складання конспектів та рефератів, доповіді, участі у дискусіях оцінюються в 4-5 балів (30 балів разом); для здобувачів заочного відділення – в 10 балів (30 балів разом);

2) підсумковий контроль: в кінці курсу проводиться тестова робота, яка оцінюється в 40 балів, та кожен здобувач проводить презентацію засобів вираження оцінки в англomовному романі за власним вибором, яка оцінюється в 30 балів.

12. Питання для підсумкового контролю

1. Принцип аксіологічності.
2. Оцінка з позиції логіко-прагматичної теорії комунікації.
3. Філософські трактування оцінки.
4. Психологічний підхід до оцінки.
5. Оцінка в теорії мовленнєвих актів.
6. Оцінка як когнітивна категорія.
7. Чуттєвий та раціональний рівень оцінки.
8. Співвідношення емоцій та оцінок.
9. Вибірковість процедури оцінювання.
10. Опозиція «оцінність» - «безоцінність».
11. Основні характеристики оцінки як семантичної категорії.
12. Структура оцінки.
13. Формування оцінної шкали. Норма та стереотипи.
14. Етапи процесу оцінювання.
15. Різновиди оцінок.
16. Вираження в оцінці комунікативної мети вислову.
17. Класифікатори оцінки, засоби її інтенсифікації та деінтенсифікації
18. Художній літературний дискурс та художній кінодискурс: визначення та структурні особливості.
19. Пряма та непряма форма реалізації оцінки в діалогічному обміні.
20. Лексичні засоби вираження оцінки в художньому дискурсі.
21. Тенденції вживання оцінної лексики у різних типах оцінки.
22. Граматичні засоби вираження оцінки в художньому дискурсі.

23. Стилiстичнi засоби вираження оцiнки в художньому дискурсi.
24. Основнi засади паралiнгвiстики.
25. Розмежування невербальних та паравербальних засобiв комунiкацiї.
26. Комунiкативнi функцiї невербальних компонентiв комунiкацiї.
27. Систематизацiя та класифiкацiя невербальних компонентiв комунiкацiї.
28. Паравербальний канал вираження оцiнки.
29. Вербалiзованi кiнеми як невербальнi складовi iнтеракцiї в лiтературному дискурсi.
30. Невербальнi засоби вираження оцiнки в художньому кiнодискурсi.

13. Розподiл балiв, якi отримують здобувачi

Денна форма

Поточний контроль							Пiдсумковий контроль		Сума балiв
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	Презентацiя	Пiдсумковий тест	
5	4	4	4	5	4	4	30	40	100

Заочна форма

Поточний контроль			Пiдсумковий контроль		Сума балiв
T1-3	T4-5	T6-7	Презентацiя	Пiдсумковий тест	
10	10	10	30	40	100

Шкала оцiнювання: нацiональна та ECTS

Сума балiв за вci види навчальної дiяльностi	Оцiнка ECTS	Оцiнка за нацiональною шкалою	
		для iспиту та диференцiйного залiку	для залiку
90-100	A	Вiдмiнно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	Задовiльно	
35-59	FX	незадовiльно з можливистю повторного складання	не зараховано з можливистю повторного складання
0-34	F	незадовiльно з обов'язковим повторним вивченням дисциплiни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисциплiни

14. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Вербальна та невербальна реалізація оцінки в художньому дискурсі». Одеса: ОНУ, 2020.

Силабус навчальної дисципліни «Вербальна та невербальна реалізація оцінки в художньому дискурсі». Одеса: ОНУ, 2020.

15. Рекомендована література

Основна

1. Бігунова Н.О. Позитивна оцінка: від когнітивного судження до комунікативного висловлювання : монографія. Одеса: КП ОМД, 2017. 580 с. Режим доступу: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=lvpjh_2017_3_67
2. Селіванова О.О. Основи теорії мовної комунікації. Черкаси: Видавництво Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с. Режим доступу: https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/3848/osnovyteoriyimovnoyi_komunikaciyi.pdf
3. Серякова И. И. Невербальный знак коммуникации в англоязычных дискурсивных практиках: монография. Київ: Изд. центр КНЛУ, 2012. 280 с.
4. Солощук Л.В. Вербальні і невербальні компоненти комунікації в англomовному дискурсі : [монографія]. Харків : Константа, 2006. 300 с.

Додаткова

1. Макарук Л. Вербальні та невербальні засоби в англomовній комунікації. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія : Філологічні науки. Мовознавство.* Луцьк, 2015. № 4. С. 139–145.
2. Морозова І.Б. Комунікативна лінгвістика крізь призму гештальт-теорії: метод. рек. до курсу «Комунікативна лінгвістика крізь призму гештальт-теорії» для здобувачів III (освітньо-наукового) ступеня вищої освіти спеціальності 035 «Філологія». Одеса, 2020. 41 с.
3. Паламар Н.І. Невербальні засоби вираження мовленнєвого акту похвали. *Вісник Дніпропетровського університету імені А. Нобеля. Серія «Філологічні Науки».* 2016. № 2 (12). С. 238 – 242.
4. Серякова І. І. Невербалістика: основні напрямки дослідження. Проблема семантики слова, речення та тексту: зб. наук. праць. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2009. Вип. 22. С. 325 – 332.

Анотація. Спецкурс спрямований на засвоєння механізмів вербалізації оцінки в мовленні. Оцінка, традиційно уналежнювана до категорії логіки, наразі починає розглядатися як універсальна когнітивна категорія, що формує семантику мовних одиниць і прагматику їхнього мовленнєвого використання. Особлива увага курсу приділяється аналізу зумовленості вираження оцінки комунікативними стратегіями, певними очікуваннями і намірами комунікантів, їхніми особистісними й соціальними характеристиками.

Summary. The special course focuses at unveiling the mechanisms of evaluation verbalization. Evaluation, traditionally seen as a category of logic, is now considered a universal cognitive category that shapes the semantics of language units and the pragmatics of their use in speech. Special attention is paid to the factors that determine the choice of evaluative speech means, such as communicative strategies, communicants' expectations and intentions, their individual and social characteristics.